

Irene Uffing 1962 – 2012

Voor deze editie van Waidmannsheil stond een dubbelinterview in de planning met Marcel Witjes en Henk Kleinjan met zijn vrouw Irene Uffing. Bij de boerderij van Irene Uffing en Henk Kleinjan aangekomen, was Henk aan het wachten op de ambulance. Irene was onwel geworden. Uiteraard ging het interview niet door. De volgende dag vertelde Marcel, dat Irene die nacht was overleden. Irene was een vrouw met een enorme passie voor dieren en de natuur. Ze was er mee vergroeid. Haar leven stond in het teken van Henk, de meute en de jacht. Wij wensen Henk enorm veel sterkte met dit verlies.

....en de vos keek nog eenmaal om voordat hij in de maïs verdween...

Flümmy, Knoet, Kaz, Paula, Boutz, Tess, Tris, Angel, Devil Spike, Gomzo, Iris en Tosca. Op de naambordjes in de kennel staat nog meer informatie. Leeftijd, herkomst en de soort. Allemaal Duitse jachtterriërs, een enkele Patterdale terriër en een verdwaalde Jack Russel. De kennel ingelopen beginnen ze allemaal vervaarlijk te blaffen en te springen. Het advies is om geen handen door de tralies te steken, want dan loopt het waarschijnlijk niet goed af. Kleine pittige vechtersbazen. Maar wanneer Marcel Witjes (1977) ze één voor één uit hun hok laat, blijken het vriendelijke aanhalige hondjes te zijn die vrolijk over het erf van de boerderij dartelen. Wat ook direct opvalt is, dat iedere hond één bonk spieren is. En wat een energie!

Marcel Witjes woont in Hengelo (Gld) en is jachtopzichter voor Het Gelders Landschap, voor twee particuliere landgoederen en voor een particuliere jachtcombinatie. Hij is BOA (buitengewoon opsporingsambtenaar) en toezichthouder voor de Visfederatie Gelderland Midden. Maar vooral meutefanaat. De betovergrootvader van Marcel was jachtopziener op landgoed Huis Bergh, het meest bekend van het kasteel Huis Bergh in 's-Heerenberg. Zijn voorvaders dienden de Heeren van Adel. Marcells vader was eigenlijk de eerste die brak met de traditie. Het werk werd slecht betaald en er werd heel veel van de jagermeesters verwacht. Tijd om aan een zeer jachtrijke traditie een eind te maken en nieuwe paden in te slaan.

Tekst: Reinier Broeks

Foto's: Reinier Broeks, Marcel Witjes en Henk Kleinjan

MEUTEMANNEN

MARCEL WITJES

HENK KLEINJAN

De opa van Marcel had een blinde teckel. "Wat moet je in 's hemelsnaam met een blinde teckel?", vroegen zijn vrienden. "Ach, weet je, onder de grond, op de vos, gaat het alleen maar om lef en een goede neus. En die heeft-ie! Opa heeft er honderden vossen mee binnengebracht". Zo is bij Marcel de liefde voor aardhondjes ontstaan. En wanneer je een paar aardhondjes hebt en het groeit maar aan, dan wordt het bijna als vanzelf een meute. Marcel heeft nu 14 honden.

Duitse jachtterriërs (DJT), de favoriete honden van Marcel, wegen tussen de 10 en 12 kilo, worden gemiddeld 12 jaar oud, hebben glad ruw haar of glad kort haar. Het zijn een soort spierbundels op pootjes. Het zijn uitstekende vechters, boven en onder de grond! Een paar DJT's kunnen een varken stellen tot de voorjager komt om hem af te steken met zijn saufeder (een lang mes aan een lange stok). Naast DJT's heeft Marcel nog een paar Patterdale terriërs, wat Jack Russels en een paar gekruiste honden. Maar allemaal aardhondjes die ook perfect in een meute functioneren. De Dikke Van Dale zegt over de meute: troep, horde; grote massa. En dat is precies wat het is. Wanneer ze loslopen, lijken het net reuzenmieren met ADHD.

Wat geregeld gebeurt is, dat Marcel en zijn kameraad Henk Kleinjan gebeld worden door Duitse jagers of in Duitsland jagende Nederlanders. Marcel licht toe: "Pachters met wildschade in de maïs. Vaak jagers die zelf een teckel en een labrador hebben en proberen om met een man of zes een maïsveld van 20 hectare uit te drijven. Normaal gesproken lukt dat niet. Daar hebben ze de meute voor nodig. Henk en ik gaan op de korte kant, 100 meter uit elkaar, het maïsveld in met 15-20 hondjes. Ik garandeer je dat er veel onrust ontstaat. Wanneer er varkens in zitten, dan is de kans groot dat ze eruit komen!"

Hoe ziet een dag met de meute er uit?

"Afhankelijk van de reisafstand sta ik rond een uur of vijf op. Naargelang het soort jacht trek ik meestal signaalkleren aan zoals een oranje zaagbroek. Daar komt een keiler niet doorheen. En zicht-

baarheid is enorm belangrijk! Mijn persoonlijke uitrusting bestaat verder nog uit een skibril (voor in de maïs), wal-kietalkies en een saufeder of een lang mes. Ik heb bijna nooit een geweer bij me, want dat is te risicovol; mijn hondjes moeten het werk doen. Maar goed, even terug naar het ochtendritueel. De hondjes worden uitgelaten en krijgen te eten. Ik neem een paar emmers met water mee en ruim voldoende brokken. Doe de EHBO-koffer in de auto en controleer of ik voor alle hondjes signaalbanden en GPS-zenders heb. Alle hondjes gaan mee. Net als in de kennel hebben ze allemaal een eigen kooitje. De auto heeft plaats voor ongeveer 12 honden. Omdat we op de meeste plaatsen al vaker zijn geweest, hebben we weinig tijd nodig om ons terplekke klaar te maken. De jachtmeester voorziet ons van de nodige informatie waarna de eerste ronde kan beginnen".

Die GPS-zenders, hoe werkt dat precies?

"Henk en ik gaan aan de kopse kant van een maïspancel staan, ongeveer 100-150 meter uit elkaar. Dan gaan de gezenderde hondjes het veld in en aan de hand van hun geblaf weten we waar ze ongeveer zijn. Maar stopt het geblaf of kunnen we het niet horen omdat ze onder de grond zitten, dan kunnen we op het kaartvenster van onze GPS-ontvanger zien waar de hondjes zich bevinden en of ze bewegen. De maximale afstand tussen de zender en ontvanger is ongeveer 10 kilometer. Meer dan genoeg dus. Per GPS-ontvanger kan ik 10 hondjes volgen. Meestal is 10 ook het maximum dat ik meeneem. Wanneer Henk er ook 10 bij zich heeft, dan is het al snel één groot feest. Dat wil wel werken, zo'n meute!"

Marcel is zo vol passie, hij heeft geen vragen nodig.

"Weet je, die hondjes, die gaan maar. De hele dag door. Zelfs als het drijfnat weer is; ze weten van geen ophouden. Na de start van de jacht, meestal om een uur of 10, gaan Henk en ik op wandeltempo door de maïs. De hondjes niet, die gaan 2-2,5 uur aan één stuk door. Sommige jagen alleen, andere in kleine groepjes. Er is continu onrust in het veld. Als er varkens zitten, dan komen ze eruit. Zodra

het lunchtijd is, krijgen de hondjes eerst water. Daarna eten en daarna uitrusten. Dan heb ik de tijd om ze goed na te kijken. Verwondingen moeten uitgespoten en eventueel gehecht worden. Dan na de lunch gaat het er weer tegenaan tot einde jacht. En dan weer dezelfde routine; water, nakijken, verzorgen, hechten, voeren, de kooi in en slapen”.

Geef eens een beschrijving van Henk.

“Henk? Dat is een oermens! Zoals hij door het veld gaat, ken ik geen ander. Op de knieën door de tunnels van meidoorn en bramen. Uren achtereen door de maïs. Er komt geen eind aan zijn energie. Misschien is hij nog wel het beste te beschrijven aan de hand van

er bij is. De jager steekt het zwijn dood, ontweidt het en brengt het eigenhandig naar de verharde weg; zonder hulp. Dit klinkt allemaal heel simpel, maar ik wens je veel plezier wanneer je een ontweid varken van ruim 80 kilo in je eentje tegen de heuvel op, een paar honderd meter naar het pad moet sjouwen. Dat red je echt niet. Henk wel.

Henk Kleinjan (1965) woont in Beerzerveld. Hij woont buitenaf op een kleine boerderij met wat bijgebouwen en verder één en al kennel. Dat moet ook wel wanneer je rond de 50 honden allemaal in een eigen, apart hok moet huisvesten. In het dagelijkse leven is Henk rattenvanger voor het Waterschap Groot Salland. Daarnaast werkt hij nog part-time

Henk, hoe is bij jou de hondenpassie ontstaan?

“Vanaf mijn 18de heb ik al vossen gevangen met honden. Maar het begon pas echt toen ik bij een familie in Nieuw-Zeeland was en bij een tankstation een magazine over de jacht kocht, met daarin een special over John Lockley. Lockley is dé pig dog fokker. En pig dogs worden weer gebruikt bij pig sticking. In het magazine stond dat je een videoband kon bestellen. Ik heb dat nummer gebeld en kreeg Lockley aan de lijn die me gelijk uitnodigde om eens te komen kijken én te jagen op het zuideiland. Dat was een geweldige ervaring! Met name het werken met honden smaakte naar meer. Terug in Nederland hoorde ik via via, dat er

‘pig sticking’. Henk heeft dat een aantal keren gedaan in Nieuw-Zeeland. Pig sticking is een traditionele Kiwi-manier van wilde zwijnen jagen. Speciaal gefokte en getrainde honden (pig dogs) jagen een zwijn op en stellen het totdat de jager

bij een slager. Dat is voor het voer van de honden”.

in Duitsland en in de Belgische Ardennen veel behoefte was aan hulp van honden bij drijfjachten. Wat ik ook hoorde, was dat iemand stopte met zijn honden. Die informatie heb ik gecombineerd en mijn passie was geboren. Ik heb van de man

vier honden gekregen en er zelf nog zes bij gekocht”.

Dan heb je eenmaal je hondjes, en dan? Hoe kom je dan aan het jagen?

“Ook weer via via. Zo gaat dat nou eenmaal. Mijn eerste jacht was in Roth, in de buurt van de Moezel, met mijn tien hondjes. Er kwam maar één varken uit de maïs, maar ik vergeet het nooit meer. Wat deden die hondjes het goed! En de gastheer was tevreden. Dat zegt zich voort. Inmiddels jaag ik al zo’n vijftien jaar met hondjes en doe dat 25-30 keer per jaar. En bijna allemaal in Duitsland. Mijn doel is om het wild zo goed moge-

lijk voor de geweren te krijgen. En dat lukt aardig, want ik word steeds vaker gebeld of ik met mijn hondjes wil komen”.

Wat zijn nou goede redenen om honden in te zetten?

“Daar is niet echt een recept voor. Jagers voelen dat zelf wel aan. Als je bijvoorbeeld gasten krijgt en je wilt de kans op succes zo groot mogelijk maken, dan zet je een meute in. Ben je traditioneel ingesteld, dan jaag je altijd met honden. Want dat doen we al eeuwen. Wil je, vanwege de schade, er zeker van zijn dat de varkens uit de maïs gaan, dan

zet je de meute in. De hondjes zijn geschikt om maïs uit te drijven, voor drukjachten in bos en veld, voor een korte (warme) nazoek, maar bijvoorbeeld weer helemaal niet voor kleinwildjacht of bewegingsjachten. Voor dat laatste hebben ze gewoon veel te veel passie. Het klinkt misschien een beetje als preken voor eigen parochie, maar een jacht wordt er gewoon beter door wanneer er honden in worden gezet. En voor de kosten hoeft je het niet te laten. Dat valt reuze mee. Bel me maar. Oh ja, nog een argument: ik zit in het slagersvak en mijn ondersteuning bij het ontweiden is vaak meer dan welkom”.

**Worden er nog eisen gesteld aan een meute?
Door jou zelf of door de opdrachtgever?**

“De opdrachtgever heeft meestal wat onbewuste eisen en wensen. Hij gaat er bijvoorbeeld van uit dat, wanneer hij mij inhuurt, hij waar voor zijn geld krijgt. En blijft dat resultaat geregeld uit, dan word je vanzelf niet meer gebeld. Een van de eisen die ik stel aan een meute ter plekke, is dat de meute zoveel mogelijk bestaat uit honden die elkaar kennen. Daarom gaat het ook zo goed als Marcel en ik samen met onze hondjes jagen. Ze kennen elkaar en Marcel en ik zijn allebei leader of the pack. De honden vechten nauwelijks en zijn lekker bezig met jagen”.

Welke gevaren zijn er verbonden aan het jagen met honden?

“Behalve dat je misschien gebeten wordt wanneer je aan ze probeert te zitten, zijn er nauwelijks gevaren. Het probleem zit hem meer bij de jagers. Ook Duitse jagers moeten in Duitsland vaak ver reizen voordat ze in hun veld aanwezig zijn. Zeker wanneer het een dagje heen en weer is, dan willen ze ook wat schieten. Daarmee neemt het risico toe. Voor zowel de andere jagers, de drijvers, de honden en niet in de laatste plaats voor het wild (ziek schieten). Vermoeidheid, concentratiegebrek, gretigheid, ‘ik heb de grootste’. Het wordt er niet beter op. Duitsers jagen ook nog vaak met Brennekes of dubbele nullen. Die munitie blinkt niet uit in nauwkeurig-

Marcel met één van zijn hondjes.

heid. Alles bij elkaar: het realisme neemt af en de emotie krijgt de overhand. Gelukkig gaat het heel vaak goed”.

Wat gaat er dan soms niet goed?

“Dat heeft meer te maken met de hondjes dan met de jagers. Ondanks dat de hondjes net kleine Jerommekes zijn, redden ze het helaas niet altijd. Laatst waren we in een maïsvelt waar geen varkens in zaten, maar wel een kleine dassenburcht. We zagen op de GPS dat er een stuk of zes hondjes op één plek zaten. Ze bleken in de dassenburcht te zitten. We zijn gaan graven en hebben een gat ter grootte van een eettafel gemaakt. Dat graven is trouwens een vak apart en dat vraagt heel veel van je, fysiek. Maar goed, we zijn gaan graven en kwamen precies boven de ketel uit. Er zijn uiteindelijk vijf dassen uitgehaald. Dat was super. Wat echt enorm naar was, is dat een hondje van Marcel dood is gegaan, verdrukt. Een ander hondje is waarschijnlijk blind geraakt aan beide ogen door krabben van een das, en weer een ander zit nu nog helemaal in de kreukels. Dat is het risico van onze manier van jagen. Dat weet ik ook wel, en je hebt de hondjes om mee te werken, maar toch...

Wanneer ik op pad ben met mijn hondjes, dan wil ik dat we samen een mooie jachtdag hebben. Wat voor mij echter het allerbelangrijkste is, is Vriendschap, met een hoofdletter V. Want met vriendschap overleef je alles. Zelfs de zwaarste stormen. En ik weet waar ik over praat. 🐾

Wil je ons bereiken?

Marcel Witjes: <http://www.aardhondjes.nl> en

Henk Kleinjan, 06-42581077 of henk.kleinjan@hetnet.nl

Henk Kleinjan is rattenvanger.

Highland Jachtreizen

Uw Partner voor jachtreizen

LETLAND; Zomerweekend combinatiejacht Keiler, Reebok. Twee dagen jacht, drie dagen verblijf all inclusief, afschot van 3 stuks wild in elke combinatie b.v. 2 bokken 1 keiler, 3 keilers, 2 keilers 1 bok etc. geen trofee kosten, vervoer van het vliegveld en in het jachtveld en als klap op de vuurpijl inclusief Vliegticket. €1499,- Super aanbieding !!!!

NAMIBIË; Selectie jacht inclusief 6 stuks wild. 2 x Hartman Zebra, 2 x Springbok, 2 x Oryx. (bij deze jacht neemt men geen trofeeën mee terug) verblijf 5 dagen all inclusief, 4 dagen jacht, al het vervoer in het veld en men wordt van het vliegveld afgehaald en gebracht. Prijs bij 4 jagers €990,- 3 jagers €1150,- 2 jagers €1499,- OP=OP

IERLAND; 3 dagen stalking 1 Reddeer stag + 1 Damhart of Sikahert, 4 overnachtingen €2900,- of 3 dagen stalking, 2 sikaherten, 4 overnachtingen €2450,-

www.highlandjachtreizen.nl
Laagraven 5c 3439 LG Nieuwegein
06-24615087 of 06-55160346
info.highlandjachtreizen.nl

GREENHUNTING

Wij bieden:
- Meer dan 20 jaar ervaring
- Duizenden tevreden klanten
- Keus uit honderden jachtvelden
- Betrouwbaarheid

Wij nodigen u graag uit voor de bokkenjacht in mei of tijdens de bronst (augustus), voor de hertenbronst in september en voor zeer goede drukjachten. Ook voor individuele jachten voor bijvoorbeeld wilde zwijnen met volle maan, moeflons, damwild of kaalwild bent u bij ons aan het juiste adres.
Darz Bor!

Uw gastheren Bogdan & Damian Dzięgielewski
GREEN HUNTING Biuro Polowań s.j.
ul. Św. Marcin 40/905
61-807 Poznań
tel/fax 0048 61 855 36 04
www.green-hunting.pl - biuro@green-hunting.pl

Darz Bor, een winkel waar gezelligheid en service altijd voorop staan. Al vele jaren weten jagers en buitenmensen uit Brabant, Zeeland en België ons te vinden in de schitterende bosrijke omgeving van het landgoed de Wouwse Plantage. Wij bieden u een goede prijs/kwaliteitsverhouding van zowel de producten als de reparaties. Daarnaast hebben wij een ruim assortiment; dus voor elk wat wils. Goede service staat voorop; wij willen graag dat U als klant tevreden de deur uitgaat.... en terugkomt.

Darz Bor Jachtsport, René Reuvers
Plantagebaan 180
4725 AE Wouwse Plantage
Telefoon: 0165-379290
GSM: 06-22473084
Mail: jmreuvers@home.nl, www.darzbors.nl

Mustang Safes

WWW.MUSTANGSAFES.COM

- 56 Standaard modellen op voorraad
- Maatwerk mogelijk
- Ook voor wapenkamers
- Regionale Dealers
- Plaatsen en verankeren mogelijk

Ook verkrijgbaar bij:
www.geweermakerij.nl
Elspeet

Binnenveldweg 38 7482NB Haaksbergen
Tel: 06-53165255 info@mustangsafes.com